Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Cywilizacja świata starożytnego (archeologia, kultura, sztuka) - wykład II, PG_00167771		
Kierunek studiów	Krajoznawstwo i turystyka historyczna (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2025/2026
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Wojciech Gajewski, prof. UG	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Wojciech Gajewski, prof. UG	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	45.0	77

Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z dziejami i kulturą starożytną, której dziedzictwo kontynuujemy. Poznanie warsztatu historyka poprzez pracę ze źródłem historycznym, jego interpretacja i odczytanie kulturowej wartości dla współczesności

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[KiTHL3_K04] Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych	K_K04 Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych Student dyskutuje na temat korzeni starożytnych współczesnej kultury europejskiej; Student wykazuje krytycyzm i kreatywność w zakresie poszukiwania śladów antyku w otaczającym go współczesnym świecie.	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
[KiTHL3_U06] Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie podstawowe terminy fachowe z zakresu historii zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej	K_U06 Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie podstawowe terminy fachowe z zakresu historii zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[KiTHL3_W01] Zna wybrane zagadnienia historii powszechnej w ujęciu chronologicznym i tematycznym; zna historię porównawczą Europy	K_W01 Zna wybrane zagadnienia historii powszechnej w ujęciu chronologicznym i tematycznym; zna historię porównawczą Europy Student ma poszerzoną wiedzę w zakresie historii i kultury różnych cywilizacji starożytnych, od najstarszych cywilizacji Bliskiego Wschodu aż po cywilizację rzymską.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Problematyka wykładów: Grecja i Rzym warunki naturalne, ukształtowanie terenu i ich wpływ na powstanie cywilizacji europejskiej. Ustrój polityczno-społeczny (despotia, satrapia, demokracja grecka i republika rzymska, cesarstwo). Filozofia i nauka. Literatura i teatr. Architektura i sztuka (świątynie, teatry, stadiony, łaźnie, hipodromy, rzeźba, ceramika, malarstwo). Urbanistyka (centralizacja administracji, wyodrębnienie terenów pracy i osiedli mieszkaniowych). Prawodawstwo. Środowisko domowe (oios/oikia, familia i domus) Demokracja ateńska. Filozofia (Sokrates, Platon, Arystoteles, Lukrecjusz).Literatura grecka (Homer i epopeje, liryka, historiografia). Paideia - wychowanie: od Homera po Ateny w okresie hellenistycznym. Dramat ateński (Ajschylos, Sofokles, Eurypides).Literatura rzymska (dramat, satyra, historiografia, poezja). Dzieje polityczne. Etruskowie. Powstanie Rzymu. Formowanie się Republiki rzymskiej. Cursus honorum. Upadek Republiki. Cesarstwo w okresie pryncypatu i dominatu. Komunikacja w świecie rzymskim. Technika użytkowa i technika wojenna. Narodziny i historia chrześcijaństwa.

Wymagania wstępne i dodatkowe

należy mieć zaliczenie z przedmiotu: Cywilizacji świata starożytnego (archeologia, kultura, sztuka) - wykład I

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
egzamin pisemny	51.0%	50.0%
obecność	75.0%	50.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur	Hammond N.G.L., Dzieje Grecji, Warszawa 1994.Jaczynowska, M., Historia starożytnego Rzymu, Warszawa 1986.Lengauer, W., Starożytna Grecja okresu archaicznego i klasycznego, Warszawa 1999.Paner A. Iluk J., Cywilizacje starożytne: Historia, kultura, religia, Gdańsk 2011Wipszycka, E., Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu, t. I-II, Warszaw 2001.Tatarkiewicz, W., Historia filozofii, t. 1, Warszawa 1983.
Uzupełniająca lista lektur	Chankowski, A.S., Wybór źródeł do historii starożytnej, Warszawa 1995.Łanowski, J. Starowieyski, M., Literatura Grecji starożytnej w zarysie od Homera do Justyniana, Warszawa 1996.Kumaniecki, K., Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1977.Markowska, W., Mity Greków i Rzymian, Warszawa 2002.PapuciWładyka, E., Sztuka starożytnej Grecji, Warszawa 2001.ParnickiPudełko, S., Architektura starożytnej Grecji, Warszawa 1975.Świderkówna, A. (red.), Słownik pisarzy antycznych, Warszawa 2001.
Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Kultura minojska i mykeńska 2. Paideia: kultura homerycka. Wychowanie w Sparcie i Atenach 3. Wielka kolonizacja: przyczyny i skutki 4. Sparta: ustrój społeczeństwo polityka 5. Ateny w czasach demokracji 6. Dom i domostwo w starożytnej Grecji i Rzymie 7. Wojny Greków z Persami 8. Aleksandra Macedońskiego podboju świata 9. Hellenistyczne monarchie Wschodu po śmierci Aleksandra Macedońskiego 10. Powstanie Rzymu w świetle tradycji i historii 11. Etruskowie: dzieje i wpływ na kulturę rzymską 12. Rzym Republika i cursus honorum (IV-II w. przed Chr.) 13. Kryzys i upadek Republiki (próby reform II/I w. i wojny domowe w I wieku przed Chr.) 14. Rzym Cesarstwo (dynastie, prowincje, gospodarka) 15. Od Augusta do Marka Aureliusza: dzieje podbojów 16. Kryzys III wieku przyczyny i skutki 17. Początki chrześcijaństwa: relacja Państwo - Kościół 18. Barbarzyńscy: plemiona germańskie i ich aktywność w IV i V wieku 19. Konstantynopol - Imperium na Wschodzie w IV i V wieku 20. Rzym upadek mocarstwa. Przyczyny i skutki
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.